

नेपाल गजेट

भाग २

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १४] काठमाडौं, भाद्र १३ गते २०२१ साल [अतिरिक्ताङ्क १२ [क]

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०२१ सालको ऐन नं. २

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणतथादि विविध विरुदावली बिराजमान मानोज्ञत महेन्द्रमाला श्रीजस्विराजन्य अतितेजस्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्रश्रीपद अति कीर्तिमय नेपाल श्रीपद प्रोज्ज्वल नेपालतारा ॐ रामपट्ट अतुल ज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अतिप्रबल गोरखादक्षिणबाहु महाधियति अतिरथी परमसेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

आर्थिक वर्ष २०२१/२२ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिने र विनियोजन गर्ने व्यवस्था गर्ने बनेको ऐन

प्रस्तावना:- आर्थिक वर्ष २०२१/२२ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

(१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम:- यस ऐनको नाम "विनियोजन ऐन, २०२१" रहेको छ ।

२. आर्थिक वर्ष २०२१/२२ को निमित्त सञ्चित कोषबाट खर्च गर्ने अधिकार:- आर्थिक वर्ष २०२१/२२ को निमित्त अनुसूची २ को कालम ३ मा र अनुसूची ३ को कालम ३ मा निर्दिष्ट गरिएको सेवा र कार्यहरूको निमित्त अनुसूची २ को कालम ४ मा र अनुसूची ३ को कालम ४ मा निर्दिष्ट गरिए बमोजिम जम्मा रुपैयां ३२,६५,६७००० बत्तीस करोड पञ्चा-
सब्बे लाख सतसठ्ठी हजार (पेशकी खर्च ऐन, २०२१ अनुसार खर्च भएको रकम समेत) मा नबढाई त्यतिसम्मको रकम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन:- यो ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०२१/२२ को निमित्त अनुसूची २ को कालम ३ मा र अनुसूची ३ को कालम ३ मा निर्दिष्ट गरिएका सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

तर,

उक्त सेवा र कार्यको निमित्त विनियोजन गरिएको रकम कुनैमा बचत हुने र कुनैमा नपुग हुने देखिन आयो भने श्री ५ को सरकारले एक शीर्षकबाट जम्मा रुपैयां ३००००० तीन लाखमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१

संविधान अनुसार सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने

१	२	३	४
सि. नं.	अनुदान संख्या	सेवा र कार्य	सञ्चित कोषमाथि व्यय-भार हुने रु. हजारमा
१	१	श्री ५ महाराजाधिराज तथा राज-परिवार	५४,६१
२	२	राज-सभा	१,२२
३	३	राष्ट्रिय पञ्चायत	६,६४
४	४	महालेखा परीक्षकको विभाग	६,७५
५	५	सर्वोच्च अदालत	५,६६
६	६	लोक सेवा आयोग	१,६६
७	३८	लगानी ऋणतथा व्याज	२७,००
			१०७,१७

अनुसूची-२

ढका २ र ३ अनुसार सञ्चित कोषबाट खर्च हुने

१	२	३	४
सि.नं.	अनुदान संख्या	सेवा र कार्य	विनियोजित रकम रु. हजारमा
१	७	मन्त्रिपरिषद् - - - - -	-७,०२
२	८	श्री ५ को सरकारको सचिवालय - - - - -	-२२,८४
३	९	जिल्ला प्रशासन - - - - -	-३२,६५
४	१०	पुलिस - - - - -	-१,०३,२९
५	११	जेल - - - - -	-२७,११
६	१२	विविध - - - - -	-७,८८
७	१३	मालपोत - - - - -	-५१,९६
८	१४	भन्सार - - - - -	-१७,३८
९	१५	अन्तःशुल्क - - - - -	-१,४८
१०	१६	कर - - - - -	-२,८८
११	१७	रोडशेष - - - - -	-१,०१
१२	१८	आयकर अदालत - - - - -	-१,१८
१३	१९	तथ्यांक - - - - -	-१,२७
१४	२०	सर्भे - - - - -	-८५
१५	२१	ढक्सार - - - - -	-१५,००
१६	२२	एकाउण्टेण्ट जनरल अफिस - - - - -	-५,८९
१७	२३	अदालत - - - - -	-२७,५०
१८	२४	एटर्नी जनरल अफिस - - - - -	-७२
१९	२५	वैदेशिक - - - - -	-५४,२१
२०	२६	विविध - - - - -	-१५,७९
२१	२७	शिक्षा - - - - -	-८१,९३
२२	२८	स्वास्थ्य - - - - -	-३९,३३
२३	२९	प्रचार तथा प्रसार विभाग - - - - -	-१६,२६
२४	३०	पञ्चायत - - - - -	-१८,०७
२५	३१	कृषि - - - - -	-९,३०

२६	३२	बन — — — — —	३८,८६
२७	३३	उद्योग वाणिज्य — — — — —	६,१६
२८	३४	सञ्चार — — — — —	५१,६०
२९	३५	घाताघात — — — — —	४१,८०
३०	३६	बिजुली — — — — —	१,६६
३१	३७	निर्माण — — — — —	५६,८०
३२	३८	लगानी ऋण तथा व्याज — — — — —	१२,५०
३३	३९	रक्षा — — — — —	२,७८,८५
३४	४०	शाही परिवार तथा प्रतिनिधिमण्डलको भ्रमण खर्च — — — — —	६,००
३५	४१	पेन्सन भत्ता तथा उपदान — — — — —	२६,८६
३६	४२	अतिथि सत्कार — — — — —	१,००
३७	४३	आकस्मिक सहायता, चन्दा र पुरष्कार — — — — —	१,५०
३८	४४	पुनः मतदान — — — — —	३,००
३९	४५	मुआबजा — — — — —	२,५०
४०	४६	अन्य आकस्मिक — — — — —	३,००
४१	४७	भैपरिआउने — — — — —	२०,००
			११,२३,६५

अनुसूची-३

ढफा २ र ३ अनुसार सञ्चित कोषबाट खर्च हुने

१	२	३	४
सि.नं.	अनुदान संख्या	सेवा र कार्य	विनियोजित रकम रु. हजारमा
१	१	तथ्यांक — — — — —	६,६६
२	२	सभे — — — — —	३२,४८
३	३	बजेट तथा एकाउण्टेण्ट तालीम योजना — — — — —	२,५४
४	४	शिक्षा — — — — —	२,८२,३१
५	५	स्वास्थ्य — — — — —	१,५५,४६
६	६	प्रचार तथा प्रसार — — — — —	२३,३८
७	७	पञ्चायत — — — — —	१,७५,७५
८	८	कृषि — — — — —	१,३०,७४

आधिकारिक रूपमा सुदूर विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६	६	वन — — — — —	८३,५५
१०	१०	उद्योग वाणिज्य — — — — —	२,७७,८२
११	११	सञ्चार — — — — —	५७,५१
१२	१२	यातायात — — — — —	७४,१४
१३	१३	बिजुली — — — — —	२,०२,०८
१४	१४	निर्माण — — — — —	४,६६,६३
१५	१५	लगानी, ऋण तथा ब्याज — — — — —	६६,६०
१६	१६	इञ्जीनियरिंग — — — — —	४,६४
१७	१७	पुनः मतदान — — — — —	५,००
१८	१८	भैपरिआउने — — — — —	५६,१०
१९	१९	योजना — — — — —	२,७६
२०	२०	प्रशासन सुधार — — — — —	११,३८
२१	२१	भूमिसुधार — — — — —	१२,१०
			२१,७१,७२

लालमोहर सदर मिति:- २०२१।५।१३।६

आज्ञाले-

विनोदप्रसाद धिताल

श्री ५ को सरकारको सह-सचिव ।

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०२१ सालको ऐन नं. ३

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रवर्तुडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोज्ञत महेन्द्रमाला ओजस्विराजन्य अतितेजस्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्रश्रीपद अति कीर्तिमय नेपालश्रीपद प्रोज्ज्वल नेपालतारा ॐ रामपट्ट अतुलज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अतिप्रबल गोरखादक्षिणबाहु महाधिपति अतिरथी परमसेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

श्री ५ को सरकारबाट वा श्री ५ को सरकार मार्फत् दिइने छात्रवृत्तिका सम्बन्धमा केही कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:- श्री ५ को सरकारबाट वा श्री ५ को सरकार मार्फत् दिइने छात्रवृत्तिका सम्बन्धमा केही कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाई बक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ:- (१) यस ऐनको नाम "छात्रवृत्ति सम्बन्धी ऐन, २०२१" रहेको छ ।

(२) यो ऐन नेपाल अधिराज्यभर लागू हुनेछ र नेपाल अधिराज्य बाहिर जहाँसुकै रहे बसेको भए पनि प्रत्येक नेपाली नागरिकका सम्बन्धमा समेत लागू हुनेछ ।

(३) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा—

"छात्रवृत्ति" भन्नाले श्री ५ को सरकारबाट वा श्री ५ को सरकार मार्फत् दिइने कुनै छात्रवृत्ति सम्झनु पर्छ ।

तर यो शब्दले श्री ५ को सरकारले नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको छात्रवृत्तिलाई जनाउने छैन ।

३. नेपाली नागरिक बाहेक अरुलाई छात्रवृत्ति नदिइने:- छात्रवृत्ति नेपालको नागरिक बाहेक अरु कसैलाई प्रदान गरिने छैन ।

४. छात्रवृत्ति पाउने व्यक्तिले गर्नुपर्ने:- (१) छात्रवृत्ति पाउने व्यक्तिले आफ्नो अध्ययन अवधि समाप्त भएको मितिले तीन महिना भित्र श्री ५ को सरकार, शिक्षा मन्त्रालय वा आफ्नो सम्बन्धित विभागमा रिपोर्ट गर्नु पर्छ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम रिपोर्ट परेको मितिले एक वर्षभित्र श्री ५ को सरकारले चाहेमा सो व्यक्तिलाई कुनै पद र स्थानमा नियुक्त गरी पाँच वर्षसम्म काम लगाउन सक्ने छ र सो बमोजिम काम लगाइएकोमा सो पद र स्थानमा काम गर्नु सो व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) छात्रवृत्ति पाउने व्यक्तिले सो छात्रवृत्तिमा अध्ययन गरी वा तालीम लिई रहेको अवस्थामा श्री ५ को सरकारको पूर्व स्वीकृति नलिई श्री ५ को सरकारले स्वीकृत गरेको विषय बाहेक अन्य विषयमा वा सोही विषयमा पनि अझ उच्चस्तर अध्ययन वा तालीम लिन छात्रवृत्ति प्राप्त गरे पछि श्री ५ को सरकारको स्वीकृति नलिई अध्ययन वा तालीम समाप्त नगरी बीचमा छाड्नु हुँदैन ।

५. दण्ड सजाय:- (१) कुनै विदेशी नागरिकले नेपाली नागरिक हुँ भनी ठांटी छात्रवृत्ति प्राप्त गरेमा निजबाट बिगो उपर गरी निजलाई अन्य नेपाल कानूनले हुने सजायमा थप पाँच वर्षसम्म कैद वा दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(२) विदेशी नागरिकलाई नेपाली नागरिक हो भनि प्रमाणित गरी वा गराइ त्यस्ता विदेशी नागरिकले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेमा सो प्रमाणित गर्ने वा गराउने व्यक्तिलाई अन्य नेपाल कानूनले हुने सजायमा थप एक वर्ष कैद र दुई हजार रुपैयाँ सजाय हुनेछ ।

(३) कसैले दफा ४ बमोजिमको कुनै शर्त उल्लंघन गरेमा निजलाई देहाय बमोजिमको सजाय हुनेछ:-

(क) दफा ४ को उप-दफा (१) बमोजिम रिपोर्ट नगरेमा वा उप-दफा (२) बमोजिम श्री ५ को सरकारले तोकी दिएको पद र स्थानमा काम नगरेमा वा काम गर्न छोडेमा बिगो असूल गरी दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

(ख) कुनै शारीरिक वा मानसिक बिरामीले गर्दा असमर्थ भएकोमा वा श्री ५ को सरकारबाट पूर्व स्वीकृति लिएकोमा बाहेक शर्त बमोजिमको अवधि पूरा नगरी बीचमा अध्ययन गर्न वा तालीम लिन छोडेमा बिगो असूल गरी पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

(ग) अन्य कुनै शर्तको उल्लंघन गरेमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना ।

(४) उप-दफा (३) को तात्पर्यको लागि कुनै व्यक्ति शारीरिक वा मानसिक बिरामीले गर्दा असमर्थ भएको हो भन्ने कसैले जिकीर लिएमा निजले सो कुरा श्री ५ को सरकारबाट स्वीकृत चिकित्सकद्वारा प्रमाणित गराउनु पर्छ ।

६. यो ऐन लागू हुनुभन्दा अगावै छात्रवृत्ति लिएका व्यक्तिका सम्बन्धमा विशेष व्यवस्था:-

(१) यो ऐन लागू हुनुभन्दा अगावै श्री ५ को सरकारबाट वा श्री ५ को सरकार मार्फत कुनै छात्रवृत्ति लिई अध्ययन गरिरहेको वा तालीम लिइरहेको व्यक्तिले पनि दफा ४ मा लेखिएका कुराहरू पालन गर्नु पर्नेछ र सो व्यक्तिले सो कुराहरूको पालन नगरेवा निजबाट बिगो असूल गरिने छ र निजले छात्रवृत्ति पाइरहेको भए सो समेत बदर गर्न गराउन श्री ५ को सरकारलाई अधिकार हुनेछ ।

(२) गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी छुट दिएकोमा बाहेक यो ऐन लागू हुनुभन्दा अगावै श्री ५ को सरकारबाट वा श्री ५ को सरकार मार्फत कुनै छात्रवृत्ति लिई अध्ययन वा तालीम समाप्त गरी आएको कुनै व्यक्तिले यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले एक वर्षभित्र श्री ५ को सरकारले तोकी दिएको पद र स्थानमा कम्तीमा पाँच वर्ष काम गर्नु पर्छ । सो बमोजिम काम नगरेमा वा काम गर्न मञ्जूर नगरेमा वा काम शुरू गरी सो अवधि भुक्तान नभै बीचमा छाडेमा निजबाट श्री ५ को सरकारले बिगो असूल उपर गरी लिन सक्ने छ ।

७. बिगो निर्धारित गर्ने:- दफा ५ र दफा ६ को तात्पर्यका लागि बिगोको निर्धारित गर्दा श्री ५ को सरकारले आफ्नो कोषबाट वा विदेशी आर्थिक सहायताबाट वा दुवै तर्फबाट व्यहोरेको पूरा रकमको हिसाब गरी निर्धारित गरिने छ ।

८. श्री ५ को सरकार वादी हुने:- यो ऐन अन्तर्गतको मुद्दा श्री ५ को सरकार वादी हुनेछ ।

९. कारवाई र अपील:- (१) यो ऐन बमोजिम भए गरेका कसूर सम्बन्धी मुद्दाको कारवाई गरी किनारा गर्ने अधिकार श्री ५ को सरकारद्वारा तोकिएको अधिकारी हुनेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम तोकिएको अधिकारीले गरेको फैसला वा अन्तिम निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा अपील दिन सक्ने छ ।

१०. नियम बनाउने श्री ५ को सरकारको अधिकार:- (१) यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वित गर्नको लागि श्री ५ को सरकारले नियमहरू बनाउन सक्ने छ ।

(२) उप-दफा (१) ले दिएको अधिकारको सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल प्रभाव नपारी देहायको विषयहरूमा समेत नियम बनाउन सकिने छ:-

- (क) छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृति गर्ने,
- (ख) उम्मेदवार छनौट गर्ने तरिका,
- (ग) छात्रवृत्तिको अवधि थप्ने,